

90 vuotta työtä Raahen seutukunnan nuorison ja liikunnan eteen

Raahen Vesa vietti 90-vuotisjuhliansa lokakuun lopussa kolmena päivänä 28.–30.10.2011. Perjantaina istuttiin iltaa kutsuvieraiden ja seuran johdon kanssa. Lauantaina oli pääjuhla hienossa ympäristössä Raahe-salissa, jossa oli mukana seuran ystäviä, entisiä urheilijoita ja seuratyöntekijöitä salin täydeltä.

Ohjelmapuolikin oli kotitekoista, sillä se sisälsi mm. omien urheilijoiden laulu- ja voimisteluesityksiä. Myös juhlapuhuja, Jyväskylän yliopiston professori Keijo Häkkinen on Vesan kasvatti, sillä hän urheili nuoruusvuosinaan Vesan väreissä heittolajien parissa.

Kerromme Raahen Vesan toiminnasta seitsemässä eri osassa, joista tässä osa 1.

Kirjoittaja on Pauli Vaihoja (PALI), joka on toiminut pikkupojasta alkaen Vesassa ja harrastanut monipuolisesti eri urheilulajeja, mm. jalkapalloa, pesäpalloa ja jääkiekkoa sekä yleisurheilua. Hän on toiminut yli 50 vuotta seuratakkoolaisena, pääosin yleisurheilujaoston tai johtokunnan sihteerinä. Nuorempana myös yleisurheilukoulujen ohjaajana, sekä kilpailuissa yleensä pääsihteerinä, mutta kansallisissa ja muissa pienemmissä kisoissa myös kuuluttajana, eli kaiken takana on PALI.

Raahen Vesan PIENOISHISTORIIKKI

Raahen Vesa syntyi 23.2.1921 – perustamistietoa

Otsikossa mainittu aika on Vesan virallinen syntymäpäivä, sillä silloin pidettiin perustava kokous. Antwerpenin olympiakisoissa v. 1920 suomalaiset menestyivät erinomaisesti, joten se saattoi olla herätyshuuto Vesa-nimisen seuran perustamiseksi. Vesa toimi jo sitä ennen 28.7.1908 perustetun Raahen VPK:n Voimistelu- ja Urheiluseura Vesa ry:n alaisuudessa. Mutta pelkkä Raahen Vesa siitä tuli, kuten otsikossa on kirjoitettu, 23.2.1921, jolloin oli tullut myös raahelaisen urheilun uuden tulemisen ja järjestäytymisen aika. Sosiaalhallitus (sosiaaliministeriö), jolle yhdistystoiminta kuului, vahvisti Vesan ensimmäiset varsinaiset säännöt 16.12.1921.

Perustavassa kokouksessa ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin viihdelaulajanakin tunnettu ja arvostettu Matti Jurva. Kiertävän taiteilijan aika jäi Raahessa lyhyeksi, joten ensimmäiseksi varsinaiseksi puheenjohtajaksi valittiin prokuristi Matti Mannermaa. Ensimmäiseen johtokuntaan kuuluivat lisäksi A. Rubin, H. Granlund, A. Lehtinen, G. Strähle ja Y. Stenroos. Jäseniä liittyi mukaan seuratoiminnan alussa 42 henkilöä.

Varsinaisia perustajajäseniä ei ole enää keskuudessamme. Mutta yksi perustavassa kokouksessa ollut, silloin 9-vuotias Arvo ”Tiera” Ruonaniemi, syntynyt 22.1.1912, elää ja voi 99-vuotiaaksi varsin hyvin nykyisessä kotikaupungissaan Rovaniemellä. Arvon, joka tunnetaan kymmenien Lapin luonnon taitavana kuvaajana ja kirjojen tekijänä, koti oli Kaivokatu 9:ssä (nykyinen Reiponkatu), sijaitseva pieni ja matala talo, jonka tilalle on noussut uusi rakennus. Hän oli maalarimestari Santeri Ruonaniemen poika.

Siitä se urheilutoiminta alkoi pyöriä, oltiin innostuneita ja puhallettiin yhteen hiileen.

Alkuvuosina päälajeiksi nousivat talvisin meren jäällä museon rannassa harrastettu ja kilpailumielessäkin pelattu jääpallo. Mutta sen harrastaminen meren jäällä ei ollut helppoa, joten sen tilalle tuli jääkiekko. Toinen suosittu urheilumuoto oli pitkäpallo, jonka Lauri ”Tahko” Pihkala uudisti ja kehitti varsinaiseksi kilpailulajiksi, pesäpalloksi. Sattumaa tai ei, mutta Suomen ensimmäiset pesäpallosäännötkin vahvistettiin Vesan perustamisvuonna eli 1921. Menestystä tässä lajissa tuli heti, sillä jo ensimmäisenä toimintavuotenaan Vesa saavutti Oulun piirin mestaruuden. Aikoinaan suojeluskuntajärjestö tuki voimakkaasti tätä lajia koko maassa. Vesalaisille pesäpallon ystäville ja harrastajille tämä laji säilyi seuran historiassa 74 vuotta, aina vuoteen 1995, jolloin nykyajan tapaan alueen pesäpallo keskittiin Pattijoen Urheilijoille ja yleisurheilu Raahen Vesalle.

Alkuvuosina myös voimistelua harrastettiin innokkaasti VPK:n talolla, nykyisessä Raahelassa. Kilpailutoimintaa ei silloin ollut, koska seuran voimistelijoiden riitti esiintymisiä erilaisten ohjelmallisten iltamien yhteydessä. Myöhemmin vuosikymmeninä kilpavoimisteluakin harrastettiin lehtori Esa Santalan johdolla ja Raahessa oli lahjakkaita voimistelijoina, kuten mm. Lasse Hieta ja Jaakko Isola.

Tietoja muistakin seuran harrastamista urheilulajeista

Vesa oli aikaisemmin yleisseura, jonka lajikirjo käsitti pesäpallon (pitkäpallon), jääpallon, yleisurheilun, voimistelun, lentopallon, jalkapallon, painin, painonnoston, jääkiekon, hiihdon ja lajeista kauneimman, kaunoluistelun (nykyään taitoluistelu). Näissä lajeissa Vesan nimi on tullut vahvasti näkyviin Suomen urheilukartalla. Suomen mestaruuksia on saavutettu menestyslajin, eli yleisurheilun lisäksi mm. painissa, painonnostossa, veteraani- ja vammaisurheilussa.

Pesä-, lento- ja jalkapallossa sekä jääkiekossa olemme kolonneet sarjaportaita varsin pitkälle, varsinkin pesäpallossa ja jääkiekossa. Jääkiekossa seuran kasvattaja on selvittänyt tiensä lähinnä muiden seurojen riveissä jopa MM-tasolle saakka, jopa kahden maan mestareiksi, kuten maalivahtilahjakkuus Hannu Lassila Suomen lisäksi Ruotsin mestariksi. Hannun Teemu-poikansa ”kauhoi” menestyksellisesti maajoukkueveskarina ja SM-liigan kärkipään veräjänvartijana HPK:n riveissä. Hän valittiin Slovakian vuoden 2011 MM-kisoihin Suomen maalivahtiosastoon kakkosveskariksi. Teemu pelasi hänelle historiallisen ensimmäisen ottelun MM-kisoissa 2.5.2011 ja palasi koti-Suomeen maailmanmestarina. Pelikaudella 2011–2012 Teemu pelaa venäläisessä Metallurg Novokuznetskissa.

Painissa olemme saavuttaneet viisi Suomen mestaruutta, joista Vesalle ensimmäisen paini Antero Holappa poikasarjassa v. 1980. Sen jälkeen vuosina 1980–1981 yli satakiloinen Pekka Moliis ylsi neljään junioreiden Suomen mestaruuteen niin vapaassa kuin kreikkalaisroomalaisessa painissa.

Painiurheilun seurassamme pani alulle Kauko Olkkonen, jonka työtä sitten jatkoivat Raimo ja Jouko Pajala sekä Markku Pöllä.

Painonnostossa Vihannista kotoisin oleva Arvo Ojalehto edusti seuraamme vuosina 1974–1975, jolloin kumpanakin vuonna rautaa nousi Suomen mestariksi asti nuorten sarjoissa 52 ja 56 kg.

Veteraanien 35-vuotiaiden ikäluokassa 82,5 kg:n painoluokassa Suomen mestaruuden voitti v. 1981 Jouko Viitanen yhteistuloksella 257,5 kg (105+152,5).

Summa summarum

Arvostamme kaikkien lajien menestymistä ja niissä nyt toimivien ja toimineiden henkilöiden arvokasta talkootyötä. Tässä tarinassa ja tulevissa osissa keskitytään pääsääntöisesti yleisurheiluun, joka on seuramme ainoa urheilumuoto tällä hetkellä.

Juhlakirjassa, Raahen Vesa – 60 vuotta, vuodelta 1981, on kirjoitettu paljon monista edellä mainituista lajeista.

Vuonna 1995 seura keskittyi yksinomaan yleisurheiluun. Muut lajit hoitavat lähinnä seutukunnan erikoisseurat.

Tällainen ratkaisu on koettu menestyväksi toiminnaksi, jolloin pienehkön alueen urheilijat ovat päässeet yhteistoimintaan ja viemään harrastamaansa lajia eteenpäin keskitetyin voimin. Viime vuonna jääkiekkoväki yhdistyi nuortenkin parissa omaksi seuraksi, Raahen Jääkiekkoklubiksi (RJK).

Kun Vesalla on mittarissa 90 vuotta, on menneeseen ajanjaksoon mahtunut elämän koko kirjo, joten voidaan puhua ikään kuin VESAN PIENOISHISTORIASTA, joka ei ole varsinainen ja täydellinen historiikki, kaukana siitä, vaan lyhyttä historian havinaa eri vuosikymmeniltä.

Paljon siihen sisältyy lukemattomien miesten ja naisten pyyteetöntä talkootyötä kotikaupunkinsa nuorison ja urheilun hyväksi. Kun se on parasta ollut, on se ollut työtä ja taas työtä seuran, kotiseudun, sinivalkoisen Suomen ja ennen muuta liikuntaa harrastavan nuorison parhaaksi.